

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5005 ภายใน 5666
โทรศัพท์/โทรสาร 0-2258-0311

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ผู้จัดการออนไลน์ ฉบับประจำวัน ที่ 17 เดือนธันวาคม พ.ศ.2550 หน้า

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ได้ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

โพธิชชาลัย" เพิ่มคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น

โดย ผู้จัดการออนไลน์ 17 ธันวาคม 2550 09:34 น.

คลิกที่ภาพเพื่อดูขนาดใหญ่ขึ้น

งานก่อสร้างที่ยังดำเนินต่อไป

ปฏิเสธไม่ได้ว่า การศึกษาของไทยในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมา โดดเด่นและเน้นหนักเรื่องของวิชาการ ดังจะเห็นได้จากจำนวนนักเรียนนักศึกษาจากสถาบันชื่อดังของไทยที่สามารถคว้ารางวัลระดับโลกมาได้เป็นอย่างดี และปฏิเสธไม่ได้อีกเช่นกันว่า ความสำเร็จเหล่านี้มีอิทธิพลมากพอสำหรับชักจูงนักเรียนนักศึกษาไฟต์จากต่างจังหวัดให้เบนเข็มเข้าสู่ใจกลางมหานครกรุงเทพฯ เพื่อไขว่คว้าหาความสำเร็จมาเป็นของตนเองเหมือนเช่นคนอื่น ๆ

แต่สิ่งที่น่าแปลกสำหรับวงการการศึกษาไทยก็คือ เราผลิตบัณฑิตที่เปี่ยมด้วยความสามารถมากมาย ตลอดเวลาหลายสิบปี แต่การเจริญเติบโตของประเทศ กลับกระจุกตัวอยู่เฉพาะในเมืองหลวง และหัวเมืองใหญ่ ขณะที่ภาคชนบท ผู้มีความรู้ความสามารถนับวันยิ่งขาด

ผศ.อำนาจ เย็นสบาย

แคลน

หากจะมีใครสักคนตระหนักกว่าภาวะที่เกิดขึ้นเป็นปัญหา **"โพธิวิชาลัย"** ก็ถือกำเนิดขึ้นมา และอาสาเป็นคำตอบแก่สังคมบนพื้นฐานของแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง กับเนื้อที่ 61 ไร่ของอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

ผศ. อำนาจ เย็นสบาย รองอธิการบดีฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้จุดประกายแนวคิดดังกล่าวเปิดเผยว่า "ก่อนที่เราจะสร้างอะไรก็ตาม ความคิดปรัชญาเป็นเรื่องสำคัญมาก ซึ่ง มศว ใช้เวลาทำความเข้าใจกับชุมชนในพื้นที่จังหวัดสระแก้วนานถึง 3 ปี โพธิวิชาลัยจึงเริ่มก่อตัวให้เห็นเป็นรูปเป็นร่างขึ้นได้ เป้าหมายของเราคือต้องการให้ชาวบ้านในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในด้านการศึกษามาช่วยกันออกแบบการศึกษาที่สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนได้ อย่างตอนนี้จังหวัดสระแก้วเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมป่าต้นน้ำถูกทำลาย ปัญหาความแห้งแล้ง ไม่เหมาะสำหรับทำการเกษตร ความต้องการของชุมชนคือต้องการพลิกพื้นที่ให้จังหวัดสระแก้วเป็นสถานที่ที่น่าอยู่ มีที่ทำมาหากินได้ไม่ขาดแคลน ไม่มีปัญหาสิ่งแวดล้อมมากวนใจ และ มศว.ได้เป็นแกนนำดึงทุกภาคส่วนมาจับมือกันเพื่อหาทางแก้ปัญหาผ่านการศึกษา"

"ขณะที่อีกมิติหนึ่งของการกำเนิดโพธิวิชาลัย อาจมองได้ว่าเกิดขึ้นเพื่อวิพากษ์การศึกษาที่ได้คร่ำ ที่ผ่านมการศึกษาของไทยสร้างความแข็งแกร่งให้แก่ภาคส่วนของสังคมได้ไม่เท่าเทียมกันนัก เช่น เราอาจเน้นผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมากเกินไป แต่เรายังมีอีกหลายภาคส่วนที่ยังไม่ได้รับประโยชน์จากการศึกษามากพอ เช่น ชุมชนชนบทที่นับวันยิ่งอ่อนแอ เด็กรุ่นใหม่เดินจากบ้านเกิดเมืองนอนไปหาความศิวิไลซ์กันมากขึ้น และขาดจิตสำนึกในการกลับมาพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ปล่อยให้ทุนเข้ามานุกรุกหาประโยชน์ ทำลายสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โพธิวิชาลัยจึงยึดแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นหลักในการปฏิบัติ เนื่องจากเราเชื่อว่า การถ่ายทอดแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงแก่คนในชุมชนเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสร้างความเข้าใจ และความตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบ รวมถึงสร้างสำนึกรักบ้านเกิดให้เกิดขึ้นได้ ที่สำคัญคือ **เศรษฐกิจพอเพียง** เป็นแนวคิดที่จะทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกับธรรมชาติได้ โดยที่มีการเบียดเบียนธรรมชาติและสังคมน้อยที่สุด"

บนพื้นที่ 61 ไร่ของวิทยาลัยโพธิวิชาลัยนั้นได้แบ่งออกเป็น 9 ห้องเรียน และ 9 ศูนย์ภูมิปัญญาชุมชน โดยจะจัดให้มีปราชญ์ชุมชนในแต่ละอำเภอที่มีความชำนาญในเรื่องต่าง ๆ เข้ามาสอนและให้ความรู้แก่นิสิตของวิทยาลัยแห่งนี้ด้วย ซึ่งเกณฑ์การคัดเลือกปราชญ์ชุมชนนั้นต้องสอดคล้องกับแนวคิด

เศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงต้องมีความรู้ สามารถปฏิบัติได้จริง ตลอดถึงถ่ายทอดและอธิบายความรู้ให้คนอื่นได้เป็นอย่างดี

"หลายคนอาจยังกังวลเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของ ประชาชนชุมชน เนื่องจากเขาไม่มีใบปริญญาบัตรมายืนยัน ความสามารถ แต่เขามีภูมิปัญญาที่นำมาใช้ได้จริง เหล่านี้เป็น เรื่องที่ต้องทำความเข้าใจ นักวิชาการอาจมองว่าวิทยาลัยเรามี มาตรฐานต่ำกว่าแบบแผนที่วางอยู่ไว้ตอนนี้ เพราะเราไม่มีดีคเ ตอร์ ไม่มีอาจารย์ปริญญาโทตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แต่ ทั้งหมดขึ้นอยู่กับที่ว่า เขามองที่อะไร และเราต้องการอะไรมากกว่า ครับ"

ด้านนายสุรพล พงษ์ทัตศิริกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว กล่าวว่ วิทยาลัยโพธิวิชชาลัยถือเป็นความหวังใหม่ด้าน การศึกษาที่ต้องการให้แนวคิดตะวันออกและตะวันตกมาพบกัน ที่ผ่านมาระยะเวลาเรียนความรู้ทางตะวันตกมากเกินไป ทำให้ ละเลยภูมิปัญญาท้องถิ่น

"ชาวบ้านมีความหวังอย่างมาก เพราะการศึกษาไม่ จำเป็นต้องเป็นรูปแบบตะวันตกเพียงอย่างเดียว จากนั้นไป ชาวบ้านมีโอกาสได้เรียนหนังสือผ่านทางวิทยาลัยโพธิวิชชาลัย ที่มีวิชาและหลักสูตรที่เหมาะสมกับชาวบ้าน และไม่เพียงแค ่ชาวบ้านเท่านั้น เด็กรุ่นใหม่จะมีโอกาสในการซึมซับภูมิปัญญา ของชุมชนตนเอง โดยมีหลักคิดเรื่องความพอเพียงเป็นหลัก สำคัญ"

ส่วนนายพิณิตร พูลสะสมทรัพย์ อายุ 47 ปี ชาวอำเภอ วัฒนานคร ผู้มีโอกาสเข้ามาช่วยปรับพื้นที่และยังได้เข้ามาเป็น แรงงานในการก่อสร้างสถานที่ทรงงานของสมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เปิดเผยว่ "ดีใจมากที่มี โอกาสในการร่วมสร้างโพธิวิชชาลัย ที่สำคัญได้สร้างห้องทรวง งานของสมเด็จพระเทพฯ โดยใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ใน ท้องถิ่น อย่างดินลูกรังซึ่งเป็นมิตรกับธรรมชาติ ไม่ทำลาย สิ่งแวดล้อม มาสร้างเป็นอาคารที่ประทับและอาคารทรงงาน เรา เรียกการก่อสร้างอาคารลักษณะนี้ว่าบ้านดิน ถือเป็นการสร้าง อาคารที่เน้นความพอเพียงจริง ๆ เพราะการก่อสร้างนั้นราคาถูก แถมการสร้างอาคารด้วยดินลูกรังนั้นจะเพิ่มความเย็น เป็นการ ประหยัดพลังงานโดยไม่ต้องใช้เครื่องปรับอากาศเลยครับ"

ผศ.อำนาจทั้งท้ายด้วยว่ "โพธิวิชชาลัยจะไม่ใช การศึกษาของนักวิชาการในรั้วมหาวิทยาลัยเพียงอย่าง เดียวอีกต่อไป หากแต่เป็นการร่วมมือของคนทุกภาคส่วน ของจังหวัดสระแก้วเข้าด้วยกัน การเรียนที่นี้ เราต้องการ ปลุกฝังเรื่องคุณธรรมจริยธรรมให้มาก ไม่ใช่เรียนจบแล้ว ก็ทอดทิ้งชุมชน หนีจากจังหวัดสระแก้วไปทำงานที่อื่น หรือเอาความรู้ไปเบียดเบียนคนอื่น ผมมั่นใจว่หลักสูตร ของเราสามารถทำได้ครับ"